

Ponechte výmarovi lov!

Ráda bych reagovala na články v PPČ č. 2/2013, kde se píše, že výmarský ohař je vhodný pro každého aktivního člověka, a loveckou práci k životu nutně nepotřebuje. S tímto nemohu souhlasit. Abych přešla pravděpodobnému rozčarování budoucích majitelů, chci popsat svoje zkušenosti s tímto plemenem.

Proč šlechtic?

Říká se, že výmarský ohař je šlechtic mezi ohaři. Dlouho jsem přemýšlela, jak je to myšleno. Podle mého jde o jeho obrovskou houževnatost, hrdou, statečnou a věrnou povahu, touhu pracovat pro svého pána. Není to pes jen pro myslivce. Potřebuje však spravedlivého a vyrovnaného vůdce, který má pro něj dostatek času, dopřeje mu lov a bere ho i jako společníka. Lov může probíhat v myslivcecké praxi nebo jen „jako“ při loveckém výcviku. **Sebevědomá povaha výmarského ohaře vyžaduje pevnou ruku a především naprostou důslednost.** Vždy to musí být pán, který rozhoduje o tom, co a kdy se bude dělat, nikoliv pes. S výmarem není možné pracovat tak, že mu budeme hledět do očí a číst v nich, jestli má zrovna náladu. To je velmi nebezpečný způsob výchovy!

Výborný hlídač, ale...

Výmarský ohař je mimořádně fixovaný na svého pána a touží s ním být pokud možno pořád.

Pro svého pána je ochoten se doslova rozkrájet, k ostatním členům rodiny včetně dětí je velmi tolerantní. Od dětí si nechá líbit úplně všechno. Ne ovšem od cizích dětí! Proto je nutná zvýšená opatrnost, když si přivedou kamarády. **Výmarský ohař je totiž poměrně ostrý, a to i na lidi. Je výborný hlídač schopný zaučít na člověka třeba i jen na domněle nutnou obranu svého pána či rodiny.** Již od malička je tedy nutné důsledně vychovávat, upevňovat poslušnost, a hlídačské vlastnosti nepodporovat.

U loveckého psa poslušnosti nejlépe dosáhneme loveckým výcvikem

Dnes si dokonce myslím, že jedine tak. Rozhodně je to nejlehčí cesta k jeho výchově, protože je pro něj nejpochoptelnější. Formou hry lze začít už u malého štěněte. Jen loveckým výcvikem se plně rozvine úžasná povaha, kterou jinak nemáme šanci vůbec poznat. Naprosto nevhodné jsou klasické cvičáky. Pro výmara ztráta času a pro jeho pána peněz. To, co se tam výmarský ohař naučí (pokud vůbec něco), dokáže se naučit

mnohem lépe a radostněji při hře na lov. **Protože je výmarský ohař tak fixovaný na svého pána, je samozřejmě vděčný za jakoukoliv společnou činnost. To může vést k domněnce, že ho plně uspokojí třeba i frisbee, agility, dogtrekking, canicross, coursing, dogdancing či jak se všechny ty sporty jmenují. Ten, kdo se psem zažil lov a má výmarského ohaře standardní povahy, tak ví, že neuspokojí.**

Nechat si výmara vycvičit od jiných?

A zažít lov musí každý, kdo chce mít chovného jedince, protože k uchovnění jsou lovecké zkoušky nutné. Samozřejmě je možné výcvik svěřit i někomu jinému, ale **tento způsob považuji u výmarského ohaře za krajně nevhodný.** Při výcviku se totiž nejlépe buduje vztah mezi pánem a psem. Teprve, když si oba úspěšně projdou tímto náročným obdobím, vztah postoupí do té nejvyšší roviny, kdy pes k pánovi vzhlíží, naprosto mu věří a respektuje ho. A teprve tehdy je pán i skutečným vůdcem tohoto inteligentního a dominantního loveckého psa, a nebude s ním mít problémy ani v běžném životě.

Výmarský ohař je nejspokojenější jako jediný pes v rodině. Na dalšího psa či psy si samozřejmě zvykne, ale není to ten komfort, který preferuje.

Reakce
čtenáře

Od sportovního společníka

S výmarským ohařem jsem se poprvé setkala v roce 2004 a byla z toho láska na první pohled. Obdivovala jsem úžasnou inteligenci i krásu tohoto plemene a impulzivně jsem se rozhodla pro okamžité zakoupení štěněte. Fenku Citty od Červenického potoka jsem si pořizovala jen jako společníka. Bylo mi však jasné, že ji budu muset někdy zaměstnat. Představovala jsem si výcvik na cvičáku, běh u kola, lyží apod. Ještě jsem nevěděla, jak to udělám, ale byla jsem si jistá, že fence zajistím šťastný život. Netušila jsem, že to bude za cenu úplného převrácení toho mého.

Moje začátky a omyly

Hned po příchodu do nového domova jsem se snažila Citty vychovávat. Vůbec jsem nevěděla, jak na to, a tak jsem narychlo přečetla pár knih. Ne o ohařích, ale o výchově psů obecně. Vzala jsem to přesně obráceně: nejdřív byl pes, a pak jsem teprve zjišťovala, co s ním. Na poslušnost našťestí dostatečně fungovaly pamlsky. Citty mi ale často připadala smutná. A to jsem nechodila do práce a měla na ni spoustu času. Jen při výcviku poslušnosti a venku vždycky pookřála. Pořád jsem přemýšlela, jak ji rozveselit, a dospěla jsem k tomu, že pohybu potřebuje prostě ještě víc. Dnes už vím, že to byl velký omyl, pro štěně bylo toho pohybu naopak moc! Zdálo se, že jí to ale stejně pořád nestačí. Naprosto vyčerpaná jsem jednu dobu dokonce přemýšlela, jestli jsem nepřecenila své síly, a s pořízením takového psa se neukvapila. **Pak jsem přišla na to, že není nutné se uštvat. Stačilo začít s loveckým výcvikem. Citty se unavila, až když zaměstnala i hlavu. Hodinka loveckého výcviku vydala za několikahodinové procházky či jiné pohybové aktivity. Konečně byla spokojená a já taky.**

Hledání cesty pro nás dvě

V tuto dobu jsme už dávno za sebou měly zkušenost s klasickým cvičákem, který jsem navštívila pouze jedenkrát, abych zjistila, že mé čtyřměsíční štěně v poslušnosti nemají co učit. Citty i mezi spoustou starších psů předváděla vzorně všechny povely, které uměla, dokonce i přivolání bylo stoprocentní (bez loveckého výcviku bychom, ale později měly s poslušností určité problémy). Pak jsme se byly podívat na agility, tento sport ji však vůbec nezaujal.

Z mnou nabízených aktivit se nadchla pro běžky. Všichni, které jsme na stopě potkávaly, mi mého tahouna záviděli. A já byla pyšná, jak jsme to krásně zvládly. Ale jen do chvíle, než došlo k nedopatření, a na povel vlevo Citty uhnula vpravo... Běh u kola jsem vyloučila posléze taky, protože se mám ráda. Citty jsem nedokázala přimět k pomalému klusu. Kolo pojala stejně jako běžky, tedy plnou rychlostí vpřed za všech okolností. Jednu dobu jsme měly chrtí kamarády, a tak jsme se s nimi zúčastnily akce „Kolínský zajíc“. Celé dění na dostihovém závodišti Citty sledovala s obrovským zájmem. Divím se, že nás nevyvedli. Při každém startu totiž řvala. Vypada-

lo to, jako by fandila, ale spíš asi záviděla, že ostatní psi něco honí, a ona nesmí. Pořadatelé se nakonec smilovali, a dali jí také jeden sólo běh. Škoda, že neměřili čas, možná by to nandala i některým chrtům.

S naší loveckou kariérou to začalo nenápadně. Chtěla jsem udělat chovatelce radost, a přislíbila absolvovat aspoň jarní svod a jednu výstavu. Pak jsem se nechala přemluvit ke zkouškám vloh bez jakékoliv přípravy. **Když jsem viděla, jakou má moje fenka radost z práce, pro kterou byli ohaři vyšlechtěni, napadlo mě, jestli i bez ní může prožít ten plnohodnotný a šťastný život, který jsem ji**

Toto všechno jsem se svou fenkou vyzkoušela a dneska vím, že mí psi se mnou budou dělat rádi cokoli - jako zpestření. Lov jim ale ničím vynahradit nemůžu.

slibovala. Začala jsem o tom vážně pochýbovat. Do loveckého výcviku, o kterém jsem nevěděla naprosto nic, se mi pochopitelně vůbec nechtělo, ale po všech těch zkušenostech jsem usoudila, že nic lepšího pro svého loveckého psa prostě nevymyslím. Zpočátku jsem jen těžce sháněla jakékoliv informace, o knihách, které byly v minulosti o výcviku ohařů napsány, ani nemluví. Nejdůležitějším mezníkem byl výcvikový tábor. **Teprve od té doby se moje fenka umí smát.** Její nadšení nakonec definitivně rozhodlo o tom, čemu se obě budeme věnovat.

S kým se můžeme setkat na soutěžích?

V České republice se pro ohaře pořádá mnoho zkoušek a soutěží. Většinou pro všechna plemena dohromady. Na jedné soutěži tak můžeme vidět zároveň např. českého fouska, německého ohaře krátkosrstého i dlouhosrstého, maďarského ohaře krátkosrstého, výmarského ohaře krátkosrstého či dlouhosrstého, malého a velkého münsterlandského ohaře, anglického setra, pointra, gordonsetra, irského setra... a porovnávat jejich výkony. **Každé z těchto plemen je jiné nejen co do exteriéru. Rozdíl jsou i ve způsobu práce. Všichni tito psi ale mají vloh pro vystavování zvíře. To znamená, že pes ztuhne, jakmile před sebou v určité vzdálenosti zvíř navětrí. Ocas a hlava jsou v jedné rovině, přední končetina je většinou zvednutá. Tak na zvíře vůdce upozorní, a umožní mu její ulovení.**

Nejvyššími soutěžemi jsou

Memoriál Richarda Knolla (MRK) a Memoriál Karla Podhajského (MKP). I jen pouhý start na těchto prestižních soutěžích je pro mnoho vůdců nespílnitelným snem. Konkurence je velká. Na MRK se psi mohou nominovat svými výkony na všestranných zkouškách. Do roku 2007 vždy startovalo dvacet ohařů vybraných jen podle počtu bodů v uplynulé sezóně. Ale protože úroveň zkoušek je pokaždé jiná (a někdy opravdu hodně jiná), od roku 2008 kynologická komise ČMMJ vybírá podle počtu bodů ne již dvacet, ale třicet šest ohařů. Ti se následující jaro mohou zúčastnit nominační soutěže a potvrdit své kvality před jedním sborem rozhodčích. Podle bodů je teprve vybráno oněch dvacet nejlepších, kteří nakonec na MRK startují. Soutěží se o tituly Vítěz ČR, CACT a res. CACT. Dle pořadí na MRK, pak postupuje deset psů z ČR na MKP, vrcholnou mezinárodní soutěž s tradicí od r. 1932. Startovní listina je doplněna o 10 zahraničních ohařů. Těchto 20 špičkových jedinců soutěží o tituly CACIT, res. CACIT, CACT a res. CACT.

Tři výmaři v paneláku

Citty byla můj první pes, a cesta na vrchol nám trvala tři roky. Další tři roky jsme se tam udržely. Dnes mám doma vítězku všech typů loveckých zkoušek, mistra světa výmarských ohařů ve field trialu, držitelku mnoha titulů CACT, šampionku práce, úspěšnou (dokonce 2 x) absolventku Memoriálu Richarda Knolla a také nejvyššího Memoriálu Karla Podhajského s oceněním za nejlepší práci v lese... Best Alfa Ori (syn Citty narozený v r. 2010) se na Memoriál Richarda Knolla nominoval v roce 2011, když mu byl pouhý rok a půl, a v následujícím roce 2012 jako jediný z výmarských ohařů úspěšně absolvoval 38. ročník MRK. Obsadil 4. místo, získal 1. cenu a titul CACT. Timto třetím titulem CACT také splnil podmínky pro udělení titulu Český šampion práce. Loňský rok zakončil úspěšným absolvováním 74. ročníku Memoriálu Karla Podhajského.

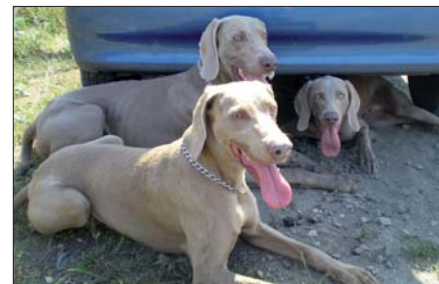
Nyní se připravujeme na nadcházející sezónu, tentokrát i s nejmladším členem smečky, Collinem Alfa Ori. Dnes mám tedy v panelákovém bytě tři výmarské ohaře: fenku Citty a její 2 potomky, tříletého Besta a ročního Collina.

Zahrada není výhodou pro psa, ale jen pro majitele

Zahrada naopak kolikrát svádí k pohodlnosti, a pes nakonec končí jen jako smutná připomínka původních plánů majitele. Já si pohodlí dovolit nemůžu. Svým psům se musím věnovat každý den. Se třemi to mám opravdu těžké, protože

vány. Myslím si, že příčinou je kromě jiného i malé (některé roky vůbec žádné) zastoupení výmarského ohaře na obou nejvyšších soutěžích. Bohužel, libivý exteriér se podepisuje na složení majitelů. Jsou to často lidé, kteří stejně jako kdysi já zatoužili po sportovním, inteligentním a hlavně atraktivním společníkovi. A ne každý je ochoten svůj původní postoj změnit a dopřát psovi činnost, pro kterou má vrozené vlohy, a pro kterou byl dlouhá léta šlechtěn. Je jasné, že člověk bez zkušeností s loveckým výcvikem to má hodně těžké. Mně se však podařilo dokázat, že výmarský ohař za tu námahu stojí. Je natolik

nepoužitelní, a povinné minimum zkoušek (feny pouze PZ!) jsou schopni absolvovat jen s vyvinutím obrovského úsilí svých majitelů i placených cvičitelů. Viděla jsem například výmarského ohaře ze známé chovatelské stanice, kterého jeho majitelé přes všechnu snahu nedokázali za celý rok přimět k plavání. Z vyprávění majitelů vím o chovných fenkách, které měly takový odpor k aportování, že si ani zkušeni nevěděli rady...

Vždy to musí být pán, který rozhoduje o tom, co a kdy se bude dělat, nikoliv pes. S výmarem není možné pracovat tak, že mu budeme hledět do očí a číst v nich, jestli má zrovna náladu. To je velmi nebezpečný způsob výchovy!

společné mohou být jen procházky. Výcvik musí probíhat jednotlivě, takže nejvíc času jsem minulá léta a podzim mezi vrcholnými soutěžemi věnovala nácviku střídání psů a klidnému čekání těch, kteří právě nepracují. Při jejich naruživosti je to úkol asi nejtěžší.

Zbytečně podceňovaný

Jsem přesvědčena o obrovském loveckém potenciálu výmarského ohaře. Škoda, že jeho pracovní vlohy jsou dokonce i některými odborníky stále podceňo-

vané, že i začátečník může prorazit mezi elitu. Samozřejmě – záleží také na schopnostech konkrétního psa.

I výmar může ale být lovecky nepotřebitelný. Proč?

Už jsem se setkala i s výmari, kteří loveckou práci k životu asi opravdu nepotřebují. Jsem si jistá, že je to důsledek těch převážně výstavních či jiných aktivit, kterým se jejich majitelé po několika psích generacích věnují. Tito psi jsou mnohdy sice výstavně úspěšní, pro lov ale naprosto

Samozřejmě – pro psa je lepší jakákoliv aktivita, než žádná, ale pro plemeno to představuje postupnou likvidaci původních skvělých loveckých vlastností. A to je další důvod, proč si přeji, aby se toto plemeno veřejnosti prezentovalo jako lovecké, nikoliv jako vhodné pro každého aktivního člověka. Přimlouvám se za výmarského ohaře – ponechte mu jeho lov! Vždyť existuje tolik různých plemen, ze kterých si lze vybrat sportovního partáka.

Simona Marková ■
Foto:xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx